

ORSZÁGOS BÍRÓSÁGI HIVATAL

ELNÖKE

1055 Budapest, Szalay utca 16.
t. 06 1 354 4108 f. 06 1 332 6312 e. obh@obh.birosag.hu
www.birosag.hu

**97.SZ/2021. (XII. 9.) OBHE határozat
a 2022. évi központi oktatási tervről**

A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 76. § (7) bekezdés a) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva az alábbi határozatot hozom:

1. A bíróságok 2022. évi központi oktatási tervét e határozat mellékletében foglaltak szerint határozom meg.
2. Ez a határozat a közzétételét követő napon lép hatályba.

Dr. Senyei György s.k.
az Országos Bírósági Hivatal elnöke

Az Országos Bírósági Hivatal (OBH) a Magyar Igazságügyi Akadémia (MIA) működtetésével a független és magas színvonalú ítélkezést támogatja. Az OBH az Európai Igazságügyi Képzési Hálózat (EJTN) tagjaként – szem előtt tartva a tagságból fakadó előnyök és kedvezmények minél teljesebb körű biztosítását – elkötelezett a képzések szakmai színvonalának emelése mellett. Az OBH az EJTN, az Igazságügyi Tanácsok Európai Hálózata (ENCJ) által is elfogadott alapelveivel, valamint a 2021–2024 közötti időszakra vonatkozó Európai Igazságügyi Képzési Stratégiával (továbbiakban: Képzési Stratégia)¹ összhangban olyan, a 2022. évre vonatkozó oktatási tervet készített, amely

- a) széleskörű – a Kúria, az ítélőtáblák és a törvényszékek mellett az Európai Jogi Szaktanácsadói Hálózat, az Igazságügyi Minisztérium, az Európai Igazságügyi Hálózat, az Európai Menekültügyi Támogatási Hivatal, a Hágai Nemzetközi Magánjogi Értekezlet és az Európa Tanács által az igazságszolgáltatás hatékonyabbá tételének céljából létrehozott bizottság magyar kapcsolattartói és az OBH főosztályai részvételével zajló – szakmai igényfelmérésen alapul,
- b) tartalmazza az Országos Bírői Tanács (OBT) Bszi. 103. § (4) bekezdés a) pontja alapján az oktatási tervre vonatkozó javaslatait,
- c) a bírák és bírósági titkárok részvételével lezajlott egyéni igényfelmérés eredményeinek figyelembevételével készült,
- d) eleget tesz a jogszabályon alapuló, a (várható) hazai és nemzetközi jogalkotásból fakadó, továbbá a nemzetközi egyezményekben, igazságügyi együttműködésekben rögzített képzési kötelezettségeknek,
- e) alapvetően a bírói hivatás elsajátítását célozza, mind a bírói kinevezést megelőzően, mind azt követően,
- f) lehetőséget biztosít a bíróknak és igazságügyi alkalmazottaknak, hogy éljenek képzéssel kapcsolatos jogaikkal és teljesítsék azzal összefüggő kötelezettségeiket,
- g) támogatja a szakmai szocializációt és az eszmecserét,
- h) képes gyorsan reagálni a változásokra, különösen az olyan új kihívásokra, mint a digitalizáció és a COVID-19 járvány hatásai,
- i) hatékonyan használja a képzések megvalósítására rendelkezésre álló erőforrásokat.

¹ Európai Bizottság - A jogérvényesülés biztosítása az EU-ban – A 2021 és 2024 közötti időszakra szóló európai igazságügyi képzési stratégia [Brüsszel, 2020.12.2. COM(2020) 713 final]

1. A központi képzési rendszer elemei

1.1. Központi szakmai képzések és továbbképzések

Az OBH által szervezett központi képzések magukban foglalják az alapképzést a bírói kinevezés előtt, a felkészítő képzést újonnan kinevezett, továbbá a folyamatos továbbképzést aktív, tapasztalt bírák és önálló aláírási joggal eljáró bírósági titkárok számára. A központi képzési rendszer további elemei az ítélezési munkát támogató kompetencia-fejlesztő képzések, a bírósági igazgatásban dolgozók számára szervezett, a bíróságok működését támogató képzések és a vezetőképzés.

1.1.1 Bírói hivatásra felkészítő képzések bírósági fogalmazók és bírósági titkárok részére

A bírósági fogalmazók, a bíróság titkárok és a határozott időre kinevezett bírák egyéni fejlesztésén keresztül az OBH a bírósági szervezetrendszer egészének jövőjét támogatja. A központi képzések tartalma a munka közbeni tanulás és a munkáltató által szervezett képzésen szerezhető ismeretekkel összhangban alakul, és figyelembe veszi a Képzési Stratégia fiatal jogászokra vonatkozó iránymutatásait, azaz a képzések kötelezőek, a curriculumok tartalmazzák uniós jogra, jogállamiságra és az Alapjogi Chartára vonatkozó ismereteket, gyakorlati moduljaik pedig a „bírói mesterség” elsajátítását támogatják.

A bírósági fogalmazók képzésének célja a szakvizsgára történő felkészítés támogatása és a bírói munkára felkészülés általános megalapozása.

A bírósági fogalmazók felkészítése négy modulból áll:

- 1) civilisztikai joganyag (eljárásjog és anyagi jog),
- 2) büntető joganyag (eljárásjog és anyagi jog),
- 3) közigazgatási jog, munkajog, alkotmányjog, az Európai Unió joga, valamint
- 4) a bírói munkára felkészítő kompetenciafejlesztés.

A bírósági fogalmazók számára minden modul elvégzése kötelező.

A bírósági fogalmazók szakvizsgára felkészítő központi képzésével az OBH eleget tesz a bírósági fogalmazók joggyakorlatáról és képzéséről szóló 11/1999. (X.6.) IM rendelet 5. § (1) bekezdésében foglalt kötelezettségnek, amely szerint minden bírósági fogalmazó számára biztosítani kell, hogy joggyakorlati ideje alatt legalább egyszer országosan szervezett képzésben vehessen részt.

A bírósági titkárok központi képzésének elsődleges célja az önálló hatáskörben intézhető ügyek szakmai ismereteinek az elmélyítése, illetve a bírói hivatásra történő felkészítés. A bírósági titkárok felkészítése ügyszakok szerinti (büntető és civilisztikai) tárgyalásvezetési gyakorlatból és kompetenciafejlesztő képzésből áll. A képzés résztvevői a bírói pályázat előtt álló bírósági titkárok, akik számára a képzés kötelező. A képzés megszervezésével az OBH biztosítja, hogy a bírósági titkárok a bírói pályázat benyújtását megelőzően a bírói hivatásra felkészítő képzések elvégzésével a bírói állaspályázatok elbírálásának részletes szabályairól és a pályázati rangsor kialakítása során adható pontszámokról szóló 7/2011. (III. 4.) KIM rendelet 1. számú mellélet 9.1. pontja szerinti kötelező képzések után járó pontszámot is megszerezzék.

A bírósági titkárok a fenti rendelet 9.2. pontja szerinti pontszámot a bírák és bírósági titkárok számára meghirdetett szakmai továbbképzés teljesítésével szerezhetik meg.

1.1.2 Határozott időre kinevezett bírák képzése

A képzés célja a bírói munka gyakorlati támogatása, a szakmai ismeretek elmélyítése, továbbá lehetőség biztosítása az ítélező tevékenység kezdeti szakaszában felmerülő kérdések megvitatására.

A határozott időre kinevezett bírák képzése

- 1) civilisztika és büntető anyagi jogi,
- 2) civilisztika és büntető eljárás jogi és
- 3) kompetenciafejlesztő modulból áll.

A képzés elvégzése a határozott időre kinevezett bírák részére kötelező. A képzést lehetőség szerint a bíróvizsgálatot megelőző évben kell teljesíteni.

A képzés megszervezésével az OBH biztosítja, hogy a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (Bjt.) 72. § (2) bekezdés d) pontja szerinti, illetve a bíró munkájának értékelési rendjéről és a vizsgálat részletes szempontjairól szóló 8/2015. (XII. 12.) OBH utasítás 11. § f) pontja szerinti adatszolgáltatási kötelezettség teljesíthető legyen.

1.1.3 Szakmai továbbképzések bírák és bírósági titkárok részére

A szakmai továbbképzések megszervezésével az OBH lehetőséget biztosít arra, hogy a gyorsan formálódó gazdasági, technológiai és kulturális változások közepette a bírák és bírósági titkárok felkészülten álljanak a jogalkalmazás új kihívásai elé.

A 2021. május és június hónapokban lezajlott szervezeti és egyéni igényfelmérés eredményei alapján, figyelemmel a Kúria és az OBT javaslataira, beépítve a Képzési Stratégia alapvető jogok érvényesítésére, az EU Alapjogi Charta eredményes alkalmazására, az igazságügyi együttműködésre, a terrorizmusra, az áldozatvédelemre, a gyermekek és fogyatékossgal élők jogaira és a kiberbűnözésre vonatkozó témajavaslatait; a Lanzarote egyezményben², az ENSZ Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezményben, az ENSZ Gyermekek jogairól szóló egyezményben, a GRETA Magyarországról szóló 2. országjelentésében³, az ENSZ Gyermekek jogi Bizottság 2020. március 3. napján kelt 6. körös jelentésében, az ENSZ Fogyatékossgal Élő Személyek Jogainak Bizottsága 2020. szeptember 17. napján kelt jelentésében, a 2016/800/EU irányelvben⁴, a 2012/29/EU irányelvben⁵, a 2012/13/EU irányelvben⁶, a 2011/92/EU irányelvben⁷, a 2011/36/EU irányelvben⁸ írt képzési kötelezettségeire, valamint a Nemzeti Adó- és Vámhivatallal fennálló együttműködés alapján a BBA-5.3.3/10-2019-00001. számú „Képzés a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelemről és a célzott pénzügyi szankciókról” című projektben foglaltakra figyelemmel az OBH az alábbi témákban szervez képzéseket:

Büntető ügyszakban:

- a) a jogos védelem, az összbüntetés és a Btk.-t érintő főbb változások,
- b) a bünszervezet, bünszervezetben elkövetett és korrupciós bűncselekmények,
- c) emberkereskedelem,
- d) költségvetést károsító bűncselekmények és a pénzmosás,
- e) kábítószerrel és az új pszichoaktív anyagokkal kapcsolatos bűncselekmények,
- f) közlekedési és a foglalkozás körében elkövetett bűncselekmények,

² Az Európa Tanács Egyezménye A gyermekek védelméről a szexuális kizsákmányolás és a szexuális bántalmazás ellen

³ Report concerning the implementation of the Council of Europe Convention on Action against Trafficking in Human Beings by Hungary

⁴ Az Európai Parlament és Tanács 2016/800 irányelve (2016. május 11.) a büntetőeljárás során gyanúsított vagy vádlott gyermekek részére nyújtandó eljárási biztosítékokról

⁵ a bűncselekmények áldozatainak jogaira, támogatására és védelmére vonatkozó minimumszabályok megállapításáról és a 2001/220/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról

⁶ a büntetőeljárás során a tájékoztatáshoz való jogról

⁷ a gyermekek szexuális bántalmazása, szexuális kizsákmányolása és a gyermekpornográfia elleni küzdelemről, valamint a 2004/68/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról

⁸ a gyermekek szexuális bántalmazása, szexuális kizsákmányolása és a gyermekpornográfia elleni küzdelemről, valamint a 2004/68/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról

- g) alapvető jogok a büntetőeljárásban,
- h) áldozatvédelem,
- i) a kényszerintézkedések,
- j) az ítéleti bizonyosság,
- k) a polgári jogi igény,
- l) a fellebbezési eljárások,
- m) büntetésvégrehajtási jog,
- n) szabálysértési jog,
- o) nemzetközi elemek a kiberbűnözés elleni küzdelemben,
- p) nemzetközi elemek a büntetőeljárásban,
- q) az Európai Unió jogának alkalmazása,
- r) a bűnügyi együttműködés rendszere.

Polgári ügyszakban:

- a) különleges eljárások,
- b) jogalkalmazói rendszerek,
- c) keresetjog,
- d) pervezetés,
- e) szerződések joga,
- f) az új ingatlan-nyilvántartási törvény,
- g) egyes tulajdonjogi és korlátolt dologi jogi kérdések,
- h) a földhaszonbérleti szerződésekkel kapcsolatos perekben felmerülő problémák,
- i) élettársi kapcsolat polgári jogi vonatkozásai és a házastársak vagyoni viszonyainak rendezése,
- j) tartási perek gyakorlati kérdései,
- k) kapcsolattartással összefüggő jogviták,
- l) családjogi perek aktuális anyagi és eljárásjogi kérdései,
- m) a végrehajtás eljárásjogi kérdései,
- n) civil szervezetek és jogi személyek nyilvántartása,
- o) csőd- és felszámolási eljárás,
- p) külföldi elem a polgári peres és nemperes eljárásokban,
- q) külföldi elemet tartalmazó öröklési ügyek és
- r) külföldi elem a családjogi jogvitákban.

Közigazgatási ügyszakban:

- a) a közszolgálati perek anyagi és eljárásjogi kérdései,
- b) nemzetközi és uniós jog,
- c) közigazgatási anyagi jogi képzés,
- d) közigazgatási eljárásjogi képzés,
- e) pénzügyi perek anyagi és eljárásjogi kérdései.

Munkaügyi ügyszakban:

- a) munkaidő, pihenőidő és a munka díjazása,
- b) kártérítés és sérelemdíj,
- c) adatvédelem,
- d) atipikus munkaviszonyok,
- e) szerződéskötés és elállás,
- f) idő a munkajogban,
- g) jogviszonyváltás,
- h) EUB és EJEB gyakorlat,
- i) eljárásjog és
- j) korlátozott precedensjog.

A Kúria javaslatára és szakmai felügyelete mellett, kúriai bírák előadói közreműködésével az OBH 2022. évben is megszervezi a „Kúriai szakmai napok” című képzéssorozatot bírák számára.

A 9/2016. (X. 17.) OBH utasítás alapján működő Európai Jogi Szaktanácsadói Hálózat (EJSZH) koordinátorának javaslatára - összhangban a Képzési Stratégia közös jogállamisági kultúra előmozdítását, az alapvető jogok érvényesítését és a határon átnyúló igazságügyi együttműködések támogatását célzó javaslataival - az OBH az EJSZH bíró és bírósági titkár szaktanácsadó tagjai számára:

- a) polgári ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés,
- b) büntető ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés,
- c) az alapjogok védelme Európában,
- d) előzetes döntéshozatali eljárások témákban

szervez továbbképzéseket.

1.1.4 Ítélezési tevékenységet támogató kompetenciafejlesztő képzések

Az ítélezési munka támogatása érdekében, figyelemmel a jogi képzést kiegészítő szakmai technikák és értékek átadását célzó EJTN alapelvre és összhangban a Képzési Stratégia áldozatok, a gyermekek és a fogyatékkal élők jogainak védelmére vonatkozó célkitűzéseivel, a bírák és bírósági titkárok körében végzett egyéni igényfelmérés alapján

- a) bírói magatartás a gyermekekkel ill. fogyatékkal élőkkel,
- b) személyiségpszichológiai ismeretek,
- c) pszichopatológiai ismeretek,
- d) váratlan tárgyalótermi helyzetek, az ítélezési tevékenység pszichológiai dilemmái,
- e) konfliktuskezelés,
- f) munkahelyi kiégés megelőzése,
- g) stresszkezelés,
- h) prezentáció és
- i) csapatépítés

témákban szervez kompetenciafejlesztő képzéseket.

1.1.5 Bíróságok működését támogató képzések

Az Országos Bírósági Hivatal Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 11/2013. (XII. 31.) OBH utasítás (OBH SZMSZ) 4. § (8) bekezdés c) pontjában foglaltak alapján, a bíróságok hatékony és szabályszerű működésének támogatása érdekében az alábbi képzéseket szervezi meg a bírósági szervezetrendszerben igazgatási feladatokat ellátó bírák és igazságügyi alkalmazottak részére:

- a) munkakör, illetve kijelölés alapján kötelező képzést az OBH SZMSZ 25. § (3) bekezdés a) pontja alapján - az OBH Ellenőrzési Főosztály főosztályvezetőjének javaslata szerint - továbbképzést a belső ellenőr munkakörben foglalkoztatottak részére;
- b) a 14/2012. OBH utasítás 3. § (10) bekezdés a) pontja alapján - az OBH Igazgatásszervezési Főosztály főosztályvezetőjének javaslata alapján - továbbképzést a biztonsági vezetők és honvédelmi megbízottak részére;
- c) a 8/2015. (XII. 12.) OBH utasítás a bíró munkájának értékelési rendjéről és a vizsgálat részletes szempontjairól szóló szabályzat 24. és 39. §-ai alapján - az OBH Emberi Erőforrás Gazdálkodási Főosztály főosztályvezetőjének javaslatára - bíróvizsgálatot végző bírák és szolgálati bírák részére.

Szervezeti igényfelmérés alapján képzést szervez a bírósági szervezetrendszerben

- a) statisztikus, irattáros és adatvédelmi tisztviselő munkakörben foglalkoztatottak számára,

- b) Nexon, Forrás SQL, Kontrolling Információs Rendszer és
- c) Képzésinformatikai rendszer iCorso és Nemzetközi modul [továbbiakban: iCorso, illetve iCorso Nemzetközi modul] ismereteket, a bírósági szervezetben dolgozó kijelölt felhasználók számára, valamint
- d) továbbképzést az Országos Bírósági Könyvtári Rendszer tagjai számára.

E képzések az igazságügyi alkalmazottak szolgálati viszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. törvény (Iasz.) 39. § (1) bekezdés f) pont szerint a célcsoport tagjai számára kötelezőek.

Az OBH a képzések színvonalas lebonyolítása érdekében, kiemelt figyelemmel az online képzések térnyerésére, ajánlott jellegű oktatás-módszertani képzést, a nemzetközi fórumokon való eredményes szereplés támogatására angol nyelvű prezentációs gyakorlatot és a bírósági fogalmazó felvételiben közreműködő bírák részére felkészítő képzést szervez.

1.1.6 Vezetőképzés

Az OBH elnöke - hivatkozással a Bszi. 135. §-ában, valamint az Iasz. 31/A. §-ában foglaltakra - kötelező képzést szervez az ítélőtáblai és törvényszéki elnökök és helyetteseik részére. Az igényfelmérésben megjelölt témák alapján, az Igazgatásszervezési Főosztály OBH SZMSZ 26. § (2) bekezdés m) pontja szerinti közreműködésével a 2022. évben kezdődő vezetőképzés kiemelt témái:

- a) humánerőforrás gazdálkodási ismeretek,
- b) gazdálkodási ismeretek,
- c) igazságügyi alkalmazottak teljesítményértékelése,
- d) a bíróvizsgálat értékelésének tapasztalatai,
- e) vezetővizsgálat és -értékelés,
- f) fegyelmi felelősség – integritás – etika,
- g) vezetői döntéstámogatás – a VEIR, BIIR, ITR rendszerek használata.

1.1.7 Országos Pervezetési Verseny

Az előző évek hagyományainak megfelelően, figyelemmel az OBT perszimulációs gyakorlat biztosítására vonatkozó javaslatára, tapasztalt bírák bevonásával kerül megrendezésre az Országos Pervezetési Verseny (OPV). A regionális fordulókban és országos döntőből álló versenysorozat a bírósági fogalmazók és bírósági titkárok széles köre számára biztosít lehetőséget a „bírói mesterség” gyakorlására. A regionális versenyek az ítélőtáblák szervezésében valósulnak meg.

1.2. Nemzetközi képzések

A nemzetközi tapasztalatszerzés, más jogi kultúrák megismerése és az uniós jog tagállami szintű gyakorlati alkalmazásának elősegítése érdekében, figyelemmel a Képzési Stratégia ajánlásaira, az OBH rövid távú nemzetközi képzések, csereprogramok szervezésével és képzési projektekhez való csatlakozással törekszik arra, hogy a kinevezett, illetve leendő bírák legalább 5 százaléka számára határokon átnyúló képzési lehetőséget biztosítson.

1.2.1. Rövid távú képzések és tanulmányutak

Az EJTN tagjaként, illetve az Európai Jogakadémia (ERA) támogatójaként a két szervezet 2022. évi képzési programja szerint és eseti jelleggel más nemzetközi szervezetek ajánlásai alapján hirdet képzéseket és tanulmányutakat, amelyek a meghirdető intézmény feltételei szerint vehetők igénybe.

1.2.2. Csereprogramok

Az OBH az EJTN tagjaként jogosult rövid és hosszú távú nemzetközi csereprogramokban való részvételre. A részvétel minden program esetében a kölcsönösség elve alapján működik.

A rövidtávú csereprogramok célja, hogy a résztvevő bírák megismerjék az Európai Unió egy másik tagállamának bírósági rendszerét és gyakorlatát.

2022-ben 16 bíró számára lesz lehetőség a csereprogramban való részvételre, illetve ugyanennyi külföldi bírót fogad a magyar bírósági szervezet.

Az OBH az EJTN hosszú távú csereprogramjainak meghirdetésével lehetőséget teremt a bírák számára, hogy mélyebb ismereteket szerezzenek az Emberi Jogok Európai Bíróságán (EJEB), az Európai Unió Bíróságán (EUB), valamint az Európai Unió Büntető Igazságügyi Együttműködési Ügynökségén (EUROJUST). Az EJEB egyéves programján kettő, az EUB féléves és a EUROJUST négyhónapos programján egy-egy bíró vehet részt.

Az AIAKOS egyhetes csereprogramban való részvétel támogatásával az OBH a leendő és az újonnan kinevezett bírák részére biztosít lehetőséget arra, hogy az Európai Unió egy másik tagállamának bírósági rendszerével megismerkedjenek, előmozdítva ezzel a különböző európai igazságügyi kultúrák és rendszerek kölcsönös megértését és a bírói munka európai dimenziójának erősítését. 2022-ben 18 fő kiutazására, illetve fogadására lesz lehetőség.

A 2022. évben először az igazságügyi alkalmazottak számára is lehetőség nyílik kéthetes rövidtávú csereprogramban történő részvételre. A Court Staff programban azok az igazságügyi alkalmazottak vehetnek részt, akik nem bírák, de jogi végzettséggel rendelkeznek és bírói döntések előkészítésében vagy bírósági döntések meghozatalában vesznek részt, vagy jelentős szerepet játszanak határokon átvitelő igazságügyi együttműködésben, illetve ezekkel kapcsolatos adminisztratív feladatokat látnak el. A Court Staff program 16 fő hazai, illetve külföldi igazságügyi alkalmazott számára biztosít részvételi lehetőséget.

Az elnöki csereprogram egy bírósági elnök számára biztosít lehetőséget arra, hogy az emberi erőforrások, a gazdálkodás és a médiával történő kapcsolattartás területein fejlessze vezetői képességeit.

A bírói tréneri csereprogramban egy bíró fejlesztheti tovább pedagógiai és módszertani ismereteit, míg az igazságügyi alkalmazottak tréneri csereprogramjába 2 fő vehet majd részt.

1.2.3. Nemzetközi képzési projektek

Az OBH jelentős nemzetközi kapcsolatrendszert tart fenn, amely lehetőséget teremt közös képzési projektek megvalósítására is.

2022-ben három, az ERA-val kötött együttműködési megállapodás ad lehetőséget igazságügyi alkalmazottak számára nyelvi kompetenciáik fejlesztésére:

- a) „Az európai, határon átnyúló eljárások jobb alkalmazása: jogi és nyelvi képzések a bírósági alkalmazottak részére Európa szerte” (ERA – 806998) projekt keretében a 20 fős keretből még 2 igazságügyi alkalmazott,
- b) „Az európai büntetőjog jobb alkalmazása: jogi és nyelvi képzés igazságügyi alkalmazottak számára” (ERA – 851999) projekt keretében a 30 fős keretből még 9 bírósági fogalmazó, illetve büntető ügyszakos bírósági titkár, továbbá egy nemzetközi szeminárium 30 fő igazságügyi alkalmazott,
- c) az „EU Környezetvédelmi jog – levegőtisztaság 2020-2021” projekt keretében 30 bíró

vehet részt képzésben.

1.2.4. THEMIS verseny

Az EJTN által szervezett THEMIS szakmai verseny lehetőséget nyújt az európai országok leendő bíráiból álló nemzeti csapatok számára kommunikációs, logikai és vitakészségük, szakmai ismereteik és nyelvtudásuk nemzetközi környezetben történő alkalmazására. Az OBH az előző évekhez hasonlóan

szakmai és nyelvi felkészítéssel támogatja a bírósági fogalmazókat és bírósági titkárokat a felkészülésben.

1.3. OBH elnöki programok

Az OBH elnöke tapasztalatszerzés, ismeretbővítés, speciális szaktudás megszerzése és szakmai kompetenciák fejlesztése érdekében elnöki programokat hozott létre.

2022. évben az alábbi elnöki programokat hirdeti / hirdetheti meg:

1.3.1. Werbőczy Lingua Program

A 63.SZ/2021. (VIII.31.) OBHE határozat alapján 2021. évben is meghirdetésre került a bírák, bírósági titkárok és bírósági fogalmazók számára a Werbőczy Lingua Program.

A program célja a magas szintű idegennyelv-tudás fejlesztése és hasznosítása a bírósági szervezetben. A program lehetőséget ad arra, hogy a résztvevők fejlesszék idegennyelvi és szakfordítási készségeiket, megismerjék és alkalmazzák az igazságszolgáltatásban használatos jogi szaknyelvet. A készségfejlesztés a Program szakmai vezetőjének felügyelete mellett, a szakfordítási tevékenység tutori támogatásával, az elkészített anyagok szaknyelvi lektorálásával valósul meg.

A résztvevők tervezett létszáma 7 fő.

1.3.2. Werbőczy Mundus Program

A 64.SZ/2021. (VIII.31.) OBHE határozat alapján a Werbőczy Mundus Program 2021. évben is gyakornoki lehetőséget biztosít bírák és bírósági titkárok részére az Európai Unió Bíróságán (Luxembourgban), továbbá bírák, bírósági titkárok és bírósági fogalmazók részére az Európai Jogakadémián (Trierben), valamint bírák részére az Emberi Jogok Európai Bíróságán (Strasbourgban).

A program - a Képzési Stratégia ajánlásával összhangban - a közös jogállamisági kultúra előmozdítását célozza és lehetőség ad arra, hogy a résztvevők elmélyítsék európai jogi ismereteiket, megismerjék a fogadó intézmények nemzetközi munkakörnyezetét és a jó gyakorlatokat, továbbá fejlesszék idegennyelv-tudásukat.

A program mindhárom intézmény esetén 5 hónapos ciklusban, évente két alkalommal, március-augusztus és szeptember-február közötti valósul meg, képzési ciklusonként egy-egy fő részvételével.

1.3.3. Werbőczy Universitas Program

A 65.SZ/2021. (VIII.31.) OBHE határozat alapján a Werbőczy Universitas Program keretében az OBH elnöke bírák és bírósági titkárok posztgraduális képzésének támogatásával kifejezetten a bírósági igazgatási feladatok ellátásához, valamint az ítélezés szakmai színvonalának emeléséhez kíván hozzájárulni.

A 2021. évi program keretében 20 fő vesz részt adatvédelmi szakjogász képzésben (a képzés időtartama 3 félév).

Új Werbőczy Universitas Program meghirdetésének és megvalósításának részletes szabályait az OBH elnöke évente határozza meg. Így a folyamatos támogatást meghaladóan lehetőség nyílik új pályázók eredményes részvételére.

1.4. Önképzés

Az OBH továbbra is kiemelt figyelmet fordít a többlettudás megszerzését célzó, egyéni tanuláson alapuló önképzés támogatására. A támogatás elsősorban képzési anyagokhoz közvetlen hozzáférést nyújtó e-learning keretrendszer működtetésével és könyvtári szolgáltatások biztosításával valósul meg, amely az önképzés anyagi támogatásával egészülhet ki.

1.4.1. Tartalommegosztás

A Coospace keretrendszerben a bírósági szervezetrendszer tagjai számára e-kódex néven folyamatosan elérhető tartalom a *polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény* (Pp.), a *közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény* (Kp.) és a *büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény* (Be.) alkalmazásához kapcsolódó ismereteket tartalmazó szöveg, kép- és hanganyag.

A központi képzések Coospace keretrendszerben tárolt elektronikus tananyagai és a hozzá kapcsolódó oktatási segédanyagok a képzés lezárását követően, igénylés alapján azok számára is elérhető, akik nem vettek részt a képzésben. A podcastok lehetővé teszik, hogy azokhoz is eljusson az ismeretanyag, akik nem tudtak részt venni a képzésen, a résztvevők pedig felfrissítsék ismereteiket.

Az OBH a hosszú távú csereprogramokban és a Werbőczy Mundus csereprogramban résztvevők által készített szakmai beszámolókat, valamint az OBH elnöke által meghirdetett Mailáth György Tudományos Pályázat díjazott dolgozatait e-book formában a bíróság hivatalos honlapján teszi közzé.

1.4.2. Ingyenes könyvtári szolgáltatások és nemzetközi adatbázisokhoz való hozzáférés biztosítása

Az Országos Bírósági Könyvtári Rendszerről szóló 6/2019. (II.27.) OBH utasítás célként rögzíti, hogy az Országos Bírósági Könyvtári Rendszer (OBKR) szakmai munkájával támogassa a bíróságokat alkotmányos kötelezettségük teljesítésében.

Az OBH 2022. évben is működteti az OBKR-t, amely az önképzéshez a jogi témájú szakkönyvek, folyóiratok, digitális tartalmak beszerzésével és megosztásával, valamint a központi intranetes felületen rendszeresen megjelenő, a legfrissebb jogi tartalmakat röviden ismertető könyvtári szemlével és a birosag.hu-n kéthavonta megjelenő szakirodalmi ajánlóval járul hozzá.

Az OBH a 2022. évben az alábbi magyar és idegen nyelvű elektronikus dokumentumokhoz és jogi adatbázisokhoz biztosít ingyenes, közvetlen hozzáférést:

- a) Akadémiai Kiadó Magyar Elektronikus Referenciaművek Szolgáltatása,
- b) Akadémiai Kiadó Szótárak,
- c) Cambridge University Press (CUP) Journals - Humanities & Social Sciences (HSS) Collection,
- d) EBSCO – Legal Source, L'Harmattan Digitális Adatbázis,
- e) Osiris Kiadó,
- f) Oxford University Press (OUP) Journals Law Collection,
- g) Gondolat Kiadó és a
- h) Szent István Társulat adatbázisa.

A MIA könyvtárán, valamint a könyvtári hálózat tagjain keresztül közvetve elérhető az angol nyelvű dokumentumokat tartalmazó HeinOnline és a Jogkódex Szakcikk Adatbázis.

1.4.3. Önképzési támogatás bírák részére

Az OBH elnöke – a költségvetési megtakarítások függvényében – a jogosultsági feltételeket és mértéket külön határozatban megállapítva 2022. évben is biztosíthat önképzési támogatást a bíróságok és az Országos Bírósági Hivatal gazdálkodásáról szóló 5/2013. (VI. 25.) OBH utasítás 2. melléklet 20. § (3) bekezdés d) pontja szerint.

2. A központi képzések szervezése

2.1. Szervezési elvek és képzési módszerek

A 2022. évi központi képzések szervezése arra az alapvetésre épül, hogy a bírák és igazságügyi alkalmazottak jogosultak a képzésen munkaidejükben részt venni, és a munkáltatónak lehetőség

szerint biztosítani kell a képzésben való részvételüket. Az OBH a központi szakmai képzéseket úgy szervezi, hogy az azokon való részvétel ne akadályozza a kötelezettségek teljesítését.

A szakmai továbbképzések három téma kivételével (melyek a Btk. -t érintő főbb változások, az új ingatlanvilvántartási törvény, illetve a külföldi elemet tartalmazó családjogi ügyek) ajánlott jellegűek.

A képzések helyének, idejének, módszerének, időtartamának és gyakoriságának meghatározásakor az alábbi szempontokat érvényesítettük:

- a) a részvétel minél rövidebb időre vonja ki az érintetteket a munkavégzésből,
- b) a képzés rugalmasan teljesíthető legyen,
- c) a képzési forma egyenlő és széleskörű hozzáférést biztosítson a célcsoport tagjai számára,
- d) az oktatás módszertanában igazodjon a résztvevők igényeihez,
- e) tegye lehetővé az aktív részvételt,
- f) a szakmai tartalom a leginkább illeszkedő, leghatékonyabb képzési formában kerüljön átadásra, továbbá a
- g) képzés biztosítson lehetőséget a résztvevők közötti szabad eszmecserére és szolgáljon szakmai szocializációs célokat.

Figyelemmel a fenti szempontokra, az EJTN e-tanulásra vonatkozó ajánlásaira, valamint arra a tényre, hogy a bírósági szervezet tagjai preferálták az online programokat, 2022. évben a képzések mintegy 65 százaléka kifejezetten online módon valósul meg. E körben azonban növeljük az interaktivitást lehetővé tévő webináriumok, online workshopok, tréningek és kerekasztalok arányát. Az online interaktív e-learning tananyagok formájában megvalósuló kötelező szakmai továbbképzések teljesítésére egységesen 8 hét áll rendelkezésre.

A személyes megjelenést igénylő témák feldolgozáshoz újra tervezünk jelenléttel zajló előadásokat, workshopokat és tréningeket, illetve pilot jelleggel bevezetünk ún. „hibrid” képzéseket. Ez a forma lehetővé teszi, hogy online video-közvetítésen keresztül egy interaktív jelenléti eseményhez további szakemberek csatlakozzanak.

2.2. Szervezeti keretek, infrastruktúra

A Bszi. 171/A. § (1) bekezdése és az OBH SZMSZ 32. § (1) bekezdés alapján a bírák és igazságügyi alkalmazottak központi képzését a MIA biztosítja. A központi oktatási terv végrehajtásában közreműködő osztályok részletes feladatait az OBH SZMSZ 32. § (3)-(5) bekezdései rögzítik.

2022. évben a MIA 1122 Budapest, Tóth Lőrinc utca 6. szám alatti oktatási épülete 2022. június 1. és 2022. október 31. között felújítási munkák miatt teljes lezárásra kerül. A jelenléti oktatások helyszínéül 2022 júniusától a Balatonszemesi Képzési Központ (8636 Balatonszemes, Ady u. 22. és 38.) épületei állnak rendelkezésre.

2.3. Képzési időszakok, a képzések meghirdetése, jelentkezés

A MIA a központi képzések szolgáltatójaként gondoskodik arról, hogy a képzési programokra vonatkozó információk több hónappal előre elérhetővé váljanak a célcsoport tagjai számára a központi intranetes felületen, az iCorso-ban és az oktatásfelelősökön keresztül.

2.3.1. Központi szakmai képzések és továbbképzések

A központi képzési időszak 44 hétből áll. A központi képzéseket a MIA az iCorso-ban, három ütemben hirdeti meg az év folyamán, figyelemmel arra, hogy megfelelő idő álljon rendelkezésre a meghirdetett képzések célcsoportjai számára a jelentkezésre, a jelentkezés és kijelölés munkáltatói elbírálására.

A fentiek figyelembevételével a 2022. évi központi képzések megvalósítása három időszakra tagolódik:

a) Az I. képzési ciklus időszaka 2022. január 1. - 2022. március 31., a résztvevők számára a jelentkezésre 2021. november 15. - 2021. december 7., a munkáltatói elbírálásra 2021. december 8. - 2021. december 13. között lesz lehetőség;

b) a II. képzési ciklus időszaka 2022. április 1. - 2022. július 15., a résztvevők számára a jelentkezésre 2022. január 17. - 2022. február 7., a munkáltatói elbírálásra 2022. február 8. - 2022. február 14. között lesz lehetőség;

c) a III. képzési ciklus időszaka 2022. szeptember 1. - 2022. december 31., a résztvevők számára a jelentkezésre 2022. május 16. - 2022. június 6., a munkáltató elbírálásra 2022. június 7. - 2022. június 13. között lesz lehetőség az iCorso-ban.

2.3.2. Országos Pervezetési Verseny

Az Országos Pervezetési Versenyre szóló részvételi felhívást az OBH elnöke teszi közzé a központi intranetes felületen 2021. december 6-ig.

Az ítéletábrák által koordinált regionális forduló 2022. június 24-ig lezajlik, ezt követően 2022. november 10-ig az írásbeli, 2022. december 9-ig a szóbeli országos fordulóra kerül sor.

2.3.3. Nemzetközi képzések

A rövidtávú nemzetközi képzések és tanulmányutak meghirdetése a partnerszervezetek által 2022. évre kiadott képzési naptárak és értesítések alapján folyamatos. A meghirdetés és jelentkezés felülete az iCorso Nemzetközi modulja.

Az EJTN hosszú távú csereprogramja a EUROJUST-hoz 3 vagy 4 hónapos időtartamban, 2022. március 31. és december 31., az EUB-hoz 6 hónapra 2022. szeptember 1. és 2023. február 28., és az EJEH-hez 12 hónapra 2022. szeptember 1-től 2023. augusztus 31. között kerül lebonyolításra. Programokra szóló felhívást az OBH 2021. november 30-ig az iCorso Nemzetközi moduljában teszi közzé.

Az EJTN AIKOS felhívására 2022. tavaszán szintén az iCorso Nemzetközi moduljában lehet jelentkezni. A csereprogram keretében történő kiutazás tervezett időpontja 2022. november.

„Az európai, határon átnyúló eljárások jobb alkalmazása: jogi és nyelvi képzések a bírósági alkalmazottak részére Európa szerte” projekt keretében megvalósuló képzés időpontja: 2022. január 31. - február 2. Helyszíne: Schwechat, Ausztria.

„Az európai büntetőjog jobb alkalmazása: jogi és nyelvi képzés igazságügyi alkalmazottak számára” (ERA – 851999) projekt keretében három képzés valósul meg: 2022. január 19-21. és 2022. március 23-25. között Brüsszelben, illetve 2022. január 26-27-én Budapesten.

„Az EU Környezetvédelmi jog – Levegőminőség 2020-2021” projekt keretében négy félnapos képzés valósul meg 2022. március 28-29. és 2022. április 4-5. között.

A meghirdetés és jelentkezés felülete a nemzetközi képzési projektek programjai esetében is az iCorso Nemzetközi modulja.

Az EJTN THEMIS szakmai verseny pályázati felhívását az OBH elnöke az iCorso Nemzetközi modulban 2022. január első hetében teszi közzé. A jelentkezési határidő: 2022. január 28. A pályázók szóbeli meghallgatása: 2022. február 7-11. A pályázók értesítése az OBH elnökének döntéséről: 2022. február 28.

2.3.4. OBH elnöki programok

A 2022. évi Werbőczy Lingua Program felhívását az OBH elnöke a központi intranetes felületen teszi közzé 2022. május 2-ig.

A jelentkezési határidő: 2022. május 20.

Online írásbeli vizsga időpontja: 2022. június 2.

Online szóbeli meghallgatás: 2022. június 13-17.

A pályázók értesítése az OBH elnökének döntéséről: 2022. június 30.

A Werbőczy Mundus Program pályázati felhívását az OBH elnöke az iCorso Nemzetközi modulban teszi közzé évente két alkalommal:

a) Az első pályázati ciklusban a meghirdetés időpontja: 2021. november 30. A jelentkezési határidő: 2022. december 17. A pályázók szóbeli meghallgatása: 2022. január 10-14.

A pályázók értesítése az OBH elnökének döntéséről: 2022. január 28.

b) A második pályázati ciklusban a meghirdetés időpontja: 2022. április 1. A jelentkezési határidő: 2022. április 29. A pályázók szóbeli meghallgatása: 2022. május 9-13.

A pályázók értesítése az OBH elnökének döntéséről: 2022. május 31.

Az OBH elnökének döntését követően a Werbőczy Universitas Program pályázati kiírása a központi intranetes felületen kerül közzétételre 2022. március 1-ig.

A pályázatok beérkezési határideje a munkáltatóhoz 2022. április 1., pályázatok beérkezési határideje az OBH-ba: 2022. április 22. A Bíráló Bizottság ülésének tervezett időpontja 2022. május 19.

A pályázók értesítése az OBH elnökének döntéséről: 2022. június 30.

3. A központi képzések minőségbiztosítása

A képzési program tervezése, a módszerek kialakítása, az oktatók kiválasztása, az események megszervezése és az értékelési szempontok kialakítása – figyelemmel a képzési tevékenység infrastrukturális és személyi hátterére – az EJTN „Kézikönyv az igazságügyi képzés módszertanáról és az Európai Bizottság Tanácsok képzési szolgáltatók részére” – „Európai igazságügyi képzés” című dokumentumok alapján készül.

3.1. A képzési tevékenység tartalma

Az oktatási terv tartalma az előző évek tapasztalatainak, a szervezeti és egyéni igényfelmérés eredményeinek és az OBH képzési kötelezettségeinek számbavétele alapján, az OBT, a Kúria és az EJTN ajánlásait figyelembe véve készült.

A terv összeállítását és megvalósítását 2021. július 5-től 16 fős szakértői csoport segíti. A képzések színvonalának emelése, a minőség biztosítása érdekében az OBH elnöke egy évre 7 polgári, 5 büntető és 2-2 közigazgatási, illetve munkaügyi ügyszakban eljáró, határozatlan időre kinevezett bírót bízott meg az alábbi feladatok ellátásával:

- a) részvétel a jogterület képzési igényeinek összesítésében,
- b) témajavaslatok megfogalmazása az éves képzési terv összeállításához, részvétel a képzési naptár elkészítésében,
- c) a jogterülethez tartozó képzések tematikájának kidolgozása: időbeosztás és előadástémák meghatározása, javaslat előadókra, képzés formájának meghatározása,
- d) előzetes szakmai egyeztetés a jóváhagyott előadókkal, az előadások, e-tananyagok tartalmának összehangolása,
- e) elkészült előadásanyagok/e-tananyagok szakmai véleményezése, jóváhagyása,
- f) részvétel az oktatói és résztvevői visszajelzések feldolgozásában,

g) jogterülethez tartozó e-tananyagok időszakos hatályossági felülvizsgálata.

A szakértői csoport tagjai a feladat ellátása érdekében folyamatos felkészítést kapnak.

3.2. Képzési módszertan

Az OBH az EJTN Igazságügyi Képzési Módszertani Munkacsoportjába a MIA két főállású munkavállalóját delegálja. A 2019 óta működő munkacsoport az EJTN képzési módszertani ajánlásainak gyakorlati megvalósítását támogatja szakmai workshopok szervezésével és jó gyakorlatok terjesztésével. A MIA a 2022. évi oktatási terv módszertanának kialakításánál a munkacsoportban szerzett tapasztalatokat is alapul vette.

3.3. Az oktatásban közreműködők kiválasztása és felkészítése

A szakmai képzésben és továbbképzésben oktatóknak alapos ismerettel kell rendelkezniük a témájukról és ismerniük kell a képzésben résztvevők feladatait, illetve azt a jogi kultúrát, amelyből érkeztek. Az interaktivitás és gyakorlatias tudásátadás érdekében fontos, hogy képesek legyenek a munkával kapcsolatos szempontjaikat, gyakorlati tapasztalataikat megosztani, és értékes tanácsokat, visszajelzést adni. A fentiek okán a szakmai képzések és továbbképzések oktatói jelentős részben bírók, illetve igazságszolgáltatásban dolgozó gyakorlók (jogi) szakemberek.

Az európai bűnüldözési rendszer [LETS]⁹ tapasztalatait felhasználva 2022. évben több szakmára kiterjedő képzések és képzési anyagok készülnek ügyészek¹⁰, nyomozók, igazságügyi szakértők és büntetés-végrehajtási intézményekben dolgozó hazai és külföldi szakemberek bevonásával.

A modern társadalom megértését támogató tartalmak kidolgozásában a hazai egyetemek és kutatóintézetek munkatársai is részt vesznek. A tudásmegosztás érdekében a nemzetközi képzésekben, csereprogramokban, Werbőczy Mundus és Werbőczy Universitas programokban résztvevők oktatóként való bevonása kiemelten támogatott.

A jogi és nem jogi készségek fejlesztését pszichológus szakember irányításával, illetve felügyelete mellett a Bírósági Coach-Tréner Hálózat tagjai és külső partnerek látják el.

Az oktatók kiválasztása során az előző évek képzésértékelési eredményei is felhasználásra kerülnek.

A rendszeresen oktató bírák és igazságügyi alkalmazottak kompetenciáinak fejlesztése a 2022. év kiemelt feladata. Figyelemmel arra, hogy az online képzésekben való részvétel lehetőséget ad a digitális technológiák fejlesztésére, a szakmai képzésben szerepet vállaló oktatók prezentációs, módszertani felkészítése az új platformok kezelését is magában foglalja.

3.4. Szervezési folyamatok

A szakmai képzések és továbbképzések, a nemzetközi képzések és az OBH elnöki programok szervezése és végrehajtása a MIA által kidolgozott és az OBH elnöke által jóváhagyott protokollok alapján történik. Az oktatási terv végrehajtásához kapcsolódó szerződéskötési, gazdálkodási és egyéb feladatok ellátását a MIA a szakterületért felelős főosztályok bevonásával, azok eljárásrendje alapján végzi.

A nemzetközi jó gyakorlatok átvételének támogatása érdekében az OBH elnöke a Werbőczy Mundus keretében az ERA-n gyakorlatot szerzett bírósági fogalmazót vagy bírósági titkárt egy évre beosztja a MIA-ra.

⁹ European Law Enforcement Training Scheme – COM(2013) 172

¹⁰ a 2018.OBH.XIII.C.5.141/3. számú együttműködési megállapodás alapján

3.5. Képzési tevékenység nyomon követése

A központi képzésben résztvevőknek értékelő kérdőívet kell kitölteniük a képzésről, amelyben részt vettek. A visszajelzés két szempontra terjed ki: a résztvevők elégedettségére, valamint ismereteik és készségeik bővítésére.

A 2022. évtől megújított tartalmú kérdőívek lehetőséget adnak arra, hogy a képzés keretében elhangzott előadások tartalmáról, a tudásátadás módjáról és a képzés szervezéséről a résztvevők még részletesebb visszajelzést adjanak. Az anonim kérdőív alkalmazása lehetővé teszi, az eredmények strukturált gyűjtését és összehasonlítását.

2022-től a MIA az oktatók számára is biztosít kérdőíves lehetőséget az önértékelés elvégzésére.

A kérdőívek értékelését, az eredmények összevetését az egyes képzési ciklusokat követően a szakértői csoport tagjai végzik.

A MIA értékelési rendszert dolgozott ki és működtet a nemzetközi képzésekben és csereprogramokban résztvevők tapasztalatainak gyűjtésére. A résztvevők szakmai beszámolóit a központi intranetes felületen érhetők el.

A Werbőczy Universitas Pályázat keretében támogatásban részesülő személyeknek rendszeres visszajelzést kell adniuk. Minden képzési félév végén egy kérdőív formátumú előmeneteli beszámolót kell kitölteni a képzés tartalmával és szervezésével kapcsolatban. A képzés elvégzését követően közvetlenül kitöltendő képzési kérdőív a megszerzett, feleslegesnek tartott, vagy a tantervből esetleg hiányzó ismeretanyagra kérdez rá. A képzés elvégzését követően a képzés időtartamával egyező idő elteltével pedig egy beválási beszámoló kerül kitöltésre, mely lehetőséget ad annak felmérésére, hogy a programnak milyen hatása volt a résztvevők napi munkájára.

Az oktatásfelelősök számára szervezett workshopok, illetve egyéb jelenléti vagy online képzési események a tapasztalatok közvetlen, informális visszajelzésére adnak lehetőséget.

A képzési tevékenység nyomon követéséből származó információk a következő évek oktatási terveinek tartalmi, szervezési és minőségi jellemzőinek kialakításához adnak fontos támpontot.

4. A központi képzések finanszírozása

A 2022. évi központi oktatási terv megvalósítását az OBH a 2022. évi központi költségvetéséből finanszírozza. Az OPV regionális fordulónak lebonyolításához, valamint a Werbőczy Lingua és Werbőczy Universitas Programok finanszírozásához szükséges források az érintett ítéltáblák és törvényszékek részére átadásra kerülnek.